

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان
اصفهان

طرح دوره درس های حضوری و مجازی

همکاران محترم و دانشجویان گرامی:

نحوه برگزاری کلاس ها بر اساس دستورات معاونت آموزشی دانشگاه به صورت حضوری یا مجازی خواهد بود.

در صورت هر گونه تغییر در نحوه برگزاری کلاس ها به نماینده کلاس، اطلاع رسانی خواهد شد.

نیمسال دوم سال 1401-1400

گروه 1

نام درس: پرستاری بهداشت مادران و نوزادان 1

گروه آموزشی: مامایی و بهداشت باروری

دانشکده: پرستاری و مامایی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناس پرستاری ترم 3

نام و شماره درس: 518334

پیش نیاز: دارو شناسی، فرآیند آموزش به بیمار

تعداد و نوع واحد (عملی): نظری 3 واحد

آدرس دفتر: اتاق 116 دانشکده پرستاری و مامایی

نام مسوول درس: معصومه پیرهادی

*آدرس Email: pirhadi@nm.mui.ac.ir

شرح درس:

آشنایی باحیطه های مختلف پرستاری و بهداشت مادر و نوزاد یکی از ضروریات حرفه پرستاری است. فراگیران در این درس با کاربرد یافته های علمی در مورد پرستاری و بهداشت مادر و نوزاد و مسایل پیرامون آن آشنا می شوند.

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم بهداشت مادران و نوزادان و خدمات بهداشتی

- آشنایی با مفهوم خانواده، سلامت، مفهوم پدری و مادری

- آشنایی با بلوغ، قاعدگی، لقاح و بارداری
- آشنایی با تغییرات دوران بارداری و بعد از زایمان و مراقبت های آن
- آشنایی با تشخیص سلامت جنین
- آشنایی با مکانیسم و مراحل زایمان طبیعی و مراقبت های مربوطه
- آشنایی با عوامل درد زایمان و کاهش آن
- آشنایی با بیماریهای ژنتیکی
- آشنایی با فیزیولوژی نوزاد طبیعی و مراقبتهای نوزاد، تغذیه با شیر مادر
- آشنایی با تنظیم خانواده

اهداف رفتاری:

در پایان این درس انتظار می رود فراگیران قادر باشند:

- 1- تعریف، اهداف، قلمرو گسترش فعالیت پرستاری بهداشت مادران و نوزادان را ذکر نمایند.
- 2- نظام ارائه خدمات بهداشت مادران و نوزادان و عوامل موثر بر آن، شاخص های مهم حیاتی در بهداشت مادران و نوزادان (میزان های تولد، مرگ و میر مادران و نوزاد) را شرح دهند.
- 3- استانداردهای مراقبت در بهداشت مادران و نوزادان (مسائل قانونی و اخلاقی)، فرآیند پرستاری در بهداشت مادران و نوزادان، فرهنگ و تاثیر آن بر بهداشت مادران و نوزادان را ذکر نمایند.
- 4- تعریف، انواع و ساختار خانواده را توضیح دهند.
- 5- تعریف سلامت، سلامت زن، نظر اسلام نسبت به سلامت زن و نقش زن در جامعه را بیان کنند.
- 6- آناتومی دستگاه تناسلی و مشخصات سیکل قاعدگی و تخمدانی را توضیح دهند.
- 7- خصوصیات دوران بلوغ، اولین قاعدگی، عوامل موثر بر شروع اولین قاعدگی، سندرم پیش از قاعدگی و اختلالات قاعدگی را شرح دهند.
- 8- سندرم پیش از یائسگی و عوامل موثر بر آن و عوارض یائسگی را توضیح دهند.
- 9- تدابیر پرستاری در دوران بلوغ، باروری و یائسگی را لیست نمایند.
- 10- پدیده لقاح، بارداری و تشکیل جفت و رشد و تکامل جنین را شرح دهند.
- 11- علائم و نشانه های دوران حاملگی را ذکر نمایند.

- 12- تغییرات جسمی دوران بارداری (دستگاه تناسلی، پستان ها، گردش خون، قلب، تنفس، گوارش، ادراری، وزن، پوست و جدار شکم، غدد مترشحه داخلی، اسکلتی، عضلانی و عصبی) را فهرست نمایند.
- 13- تغییرات روانی دوران بارداری (واکنش های روانی مادر و خانواده در انتظار فرزند، تصویر ذهنی زن در بارداری روان زیست شناسی مادری، نقش هورمون ها و عوامل موثر در نقش مادری یک زن، تکامل وظایف مادری در سه ماهه اول و دوم و سوم، واکنش های روانی پدر نسبت به حاملگی، روان زیست شناسی پدری، پدر شدن و مراحل آن) و نقش پرستار در مراحل پدر شدن و مادر شدن را توضیح دهند.
- 14- اهمیت مراقبت های دوران بارداری (معاینات اولیه، معاینات عمومی، گرفتن شرح حال، معاینات مامایی و تست های آزمایشگاهی، ملاقات روتین) را شرح دهند.
- 15- آموزش به مادر باردار در رابطه با مراقبت از خود یا بهداشت فردی را ذکر نمایند.
- 16- تغذیه و نیازهای غذایی، عوامل خطر تغذیه ای و آموزش جهت تهیه مواد غذایی دوران بارداری را شرح دهند.
- 17- آموزش لازم در مورد علائم خطر و هشداردهنده در بارداری و واکسیناسیون، تمرینات تنفسی در بارداری را به مادران توضیح دهند.
- 18- ناراحتی های جزئی دوران بارداری را تعریف کنند.
- 19- اهمیت، دلایل و انواع روشهای تهاجمی و غیرتهاجمی تشخیص سلامت جنین را شرح دهند.
- 20- چگونگی انتقال بیماریهای ژنتیکی را بیان کنند و نقش پرستار در پیشگیری از تولد نوزاد با اختلالات ژنتیکی را توصیف نمایند.
- 21- عوامل موثر بر زایمان طبیعی، مکانیسم انجام زایمان و مراحل مختلف زایمان و مراقبت های مربوطه را توضیح دهند.
- 22- عوامل درد زایمان و روش های کاهش درد غیر دارویی و دارویی را شرح دهند.
- 23- تغییرات فیزیولوژیک بعد از زایمان را لیست کرده و مراقبت 6 هفته بعد از زایمان (با در نظر گرفتن نظر اسلام به این دوره و احکام آن) را توضیح دهند.
- 24- فیزیولوژی مشخصات فیزیکی و مراقبت های پرستاری از نوزاد بلافاصله پس از تولد در اتاق زایمان را شرح دهند.
- 25- مراقبت های لازم در اتاق نوزادان از نظر وضعیت جسمی (علائم حیاتی، وزن، قد و ...) و مراقبت های معمول پرستاری را لیست نمایند.
- 26- آموزش های لازم جهت ارتقاء ارتباط عاطفی مادر و نوزاد و مراقبت در منزل را به مادر و خانواده توضیح دهند.
- 27- فیزیولوژی پستان، ترشح شیرمادر، مشخصات شیر مادر و توجهات پرستاری و آموزش های لازم برای تغذیه نوزاد را توصیف نمایند.
- 28- تعریف، اهداف، استراتژی، تاریخچه، برنامه ریزی و ارزشیابی تنظیم خانواده و نظر اسلام راجع به تولید مثل و روشهای

پیشگیری از بارداری را شرح دهند.

29- مکانیسم اثر، مزایا، معایب، عوارض و نقش پرستار در مشاوره و آموزش به مددجو در رابطه با روشهای پیشگیری از بارداری (روشهای هورمونی، داخل رحمی، سد کننده، جراحی و طبیعی) را توضیح دهند.

30- فراگیران به مراقبت های پرستاری مادر و نوزاد او اهمیت بدهند.

* منابع اصلی درس

- 1- کانینگهام و همکاران . بارداری زایمان ویلیامز: ترجمه بهرام قاضی جهانی، انتشارات گلبان، جلد اول.. آخرین چاپ
- 2- حاتمی، حسین و دیگران، کتاب جامع بهداشت عمومی، جلد اول، انتشارات ارجمند، آخرین چاپ
- 3- پرستاری بهداشت مادر و نوزادان لیفر، ترجمه مهناز شوقی، مهناز سنجرى. نشر سالمی، آخرین چاپ

روش تدریس (در جلسات حضوری و آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

جلسات حضوری و آنلاین:

- 1- ارائه محتوای درسی با روش سخنرانی و فیلم و عکس
- 2- استفاده از روش پرسش و پاسخ
- 3- بحث در گروه های کوچک

جلسات آفلاین:

- 1- ارائه محتوای درسب با روش سخنرانی
- 2- استفاده از فیلم و عکس
- 3- طرح سوال از محتوای ارائه شده در قالب تکلیف

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری و آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- 1- حضور به موقع در فضای کلاس حضوری یا (آنلاین)
- 2- رعایت قوانین کلاس های آنلاین و عدم ترک کلاس زودتر از موعد (آنلاین)
- 3- شرکت فعال در گفتگوی کلاس (آنلاین)
- 4- انجام به موقع تکالیف (آفلاین)
- 5- مطالعه محتوای درسی در زمان ارائه دروس و ثبت تیک انجام مطالعه (آفلاین)
- 6- شرکت در آزمون های درسی در سامانه نوید در زمان مقرر (آنلاین و آفلاین)

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری و آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک)::

حضوری و آنلاین:

- 1- ورود به موقع در فضای کلاس و عدم خروج بدون اجازه استاد
- 2- حضور در کلاس آنلاین و شرکت فعالانه
- 3- بازخورد مناسب به مطالب ارائه شده

جلسات آفلاین:

- 1- مطالعه محتوای درسی بارگزاری شده در زمان مقرر
- 2- انجام تکالیف در زمان تعیین شده
- 3- شرکت فعالانه در گفتگوی مجازی
- 4- ارائه بازخورد به مطالب تدریس شده

نحوه ارزشیابی دانشجویی و باارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از
1	انجام تکالیف در سامانه نوید در زمان مقرر	1
2	حضور در کلاس های مجازی آنلاین یا حضوری	1
3	امتحان میان ترم	7
4	امتحان پایان ترم	11

توضیحات مهم:

- هر جلسه می تواند به صورت آفلاین و یا آنلاین یا حضوری برگزار شود
- در صورت انتخاب جلسه به صورت آفلاین بارگزاری محتوای چند رسانه ایی جهت جلسه به عنوان استاندارد پایه محسوب میگردد و استاد درس می تواند علاوه بر آن از مازول های جلسات آفلاین نیز استفاده نماید بنابراین می توانید نسبت به علامت گذاری بخش مازول جلسات آفلاین در ستون مربوطه اقدام نمایید

— در صورت انتخاب جلسه به صورت آنلاین ضروری است ساعت پیشنهادی جلسه در بازه 8 الی 20 با فواصل 2 ساعت انتخاب شوند به عنوان مثال ساعت 14-16

لینک کلاس های مجازی:

<https://www.skyroom.online/ch/nmschool/maternal-health-nursingcode1>

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس						
ساعت برگزاری جلسه آنلاین	ماژول جلسات آفلاین	نوع جلسه	عنوان جلسه	نام مدرس	تاریخ	
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	کلیات پرستاری بهداشت مادر و نوزاد؛ استانداردهای مراقبت و سلامت زن	خانم پیرهادی	1400/11/25	1
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☐ آنلاین ☒ آفلاین	بلوغ، دوره باروری و یائسگی	خانم پیرهادی	1400/11/27	2
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	لقاح و باروری، تشکیل جفت	خانم پیرهادی	1400/12/2	3
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☐ آنلاین ☒ آفلاین	رشد و تکامل جنین	خانم پیرهادی	1400/12/4	4
16-14	☐ تکلیف	☐ حضوری	بارداری (تعریف واژه ها، علائم، نشانه ها و روش محاسبه تاریخ احتمالی زایمانی)	خانم پیرهادی	1400/12/9	5

	☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ آنلین ☒ آفلاین				
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☐ آنلین ☒ آفلاین	تغییرات جسمی و روانی دوران بارداری	خانم پیرهادی	1400/12/16	6
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☐ آنلین ☒ آفلاین	مراقبت های دوران بارداری (اهمیت، آموزش مددجو، ...)	خانم پیرهادی	1400/12/18	7
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☐ آنلین ☒ آفلاین	مراقبت های دوران بارداری (واکسیناسیون، تمرینات تنفسی و.....)	خانم پیرهادی	1401/1/15	8
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☒ آنلین ☐ آفلاین	علل درد زایمان و روشهای مختلف دارویی و غیر دارویی کاهش درد زایمان	خانم پیرهادی	1401/1/17	9
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☐ آنلین ☒ آفلاین	زایمان طبیعی (عوامل موثر، تئوری های مربوط به شروع زایمان، مراحل زایمانی و ...)	خانم پیرهادی	1401/1/22	10
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☒ آنلین ☐ آفلاین	ارزیابی سلامت جنین	خانم پیرهادی	1401/1/24	11
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون	☐ حضوری ☒ آنلین	ارزیابی سلامت جنین: NST	خانم پیرهادی	1401/1/29	12::

	☐ گفتگو	☐ آفلاین				
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☐ آنلاین ☒ آفلاین	دوره پس از زایمان (تغییرات جسمی و روانی، سازگاری خانواده و ...)	خانم ترابی	1401/1/31	13
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	نوزاد طبیعی (فیزیولوژی نوزاد، مشخصات فیزیکی نوزاد)	خانم ترابی	1401/2/5	14
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☐ آنلاین ☒ آفلاین	نوزاد طبیعی (مراقبتهای لازم در اتاق نوزاد و منزل)	خانم ترابی	1401/2/12	15
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☐ آنلاین ☒ آفلاین	تغذیه نوزاد (تشریح و فیزیولوژی پستان، مشخصات شیرمادر، آموزشهای لازم و...)	خانم ترابی	1401/2/19	16
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی زن، سیکل جنسی (تغییرات هیپوتالاموس، هیپوفیز، تخمدان و رحم)، تعریف، اهداف، تاریخچه و استراتژی تنظیم خانواده و اثرات مثبت تنظیم خانواده بر سلامت مادر و کودک	دکتر حیدری	1401/2/26	17
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ حضوری ☐ آنلاین ☒ آفلاین	قرص های هورمونی پیشگیری از بارداری - روشهای جراحی پیشگیری از بارداری (واکتومی و توبکتومی)	دکتر حیدری	1401/3/2	18
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون	☐ حضوری ☐ آنلاین	روشهای سد کننده، روشهای طبیعی، روشهای اورژانسی - آی یودی	دکتر حیدری	1401/3/9	19

	☐ گفتگو	☒ آفلاین				
16-14	☐ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☒ آفلاین	امپول های تزریقی و نورپلنت - قرص شیردهی	دکتر حیدری	1401/3/18	20

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش

سایر تذکرات مهم برای دانشجویان: